

ODŮVODNĚNÍ

I. Obecná část

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Předloženým návrhem nařízení vlády se mění nařízení vlády č. 145/2008 Sb., kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí, ve znění nařízení vlády č. 450/2011 Sb. (dále jen „nařízení vlády č. 145/2008 Sb.“). Dané nařízení vlády je prováděcím právním předpisem k zákonu č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 25/2008 Sb.“).

Navržená právní úprava má několik základních cílů. Prvním z nich je rozšířit na základě aktuálních požadavků Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech seznam znečišťujících látek sledovaných a v případě překročení příslušných prahových hodnot ohlašovaných do integrovaného registru znečišťování (IRZ) v únicích do ovzduší, vody a půdy a přenosech v odpadních vodách mimo provozovnu (příloha č. 1) a v přenosech látek v odpadech mimo provozovnu (příloha č. 2). Proto se navrhuje do IRZ nově zařadit čtyři znečišťující látky - bromované difenylethery (PBDE), a to hexa-BDE a hepta-BDE, soli a estery pentachlorfenolu, polychlorované naftaleny (PCN) a benzo(a)pyren (všechny do přílohy č. 1, poslední dvě jmenované též do přílohy č. 2). V této souvislosti je nutno uvést, že se nejedná o zařazení zcela nových látek a stanovení odpovídajících prahových hodnot, ale o zařazení látek příbuzných k těm, které se již v rámci IRZ dlouhodobě sledují.

Sledování těchto látek prostřednictvím IRZ se jeví jako nejsnazší a nejvhodnější cesta, jelikož návaznost na doposud sledované látky je zcela evidentní (mnoho zástupců persistentních organických polutantů – POPs, které jsou rovněž předmětem Stockholmské úmluvy, je již standardně sledováno prostřednictvím IRZ). V případě, že by dotčené látky nebyly zahrnuty do seznamu sledovaných a ohlašovaných látek, bude obtížnější vyhovět všem požadavkům uvedeným ve Stockholmské úmluvě.

Dalším cílem je optimalizace ohlašování přenosů látek v odpadech v návaznosti na materiál "Návrhy opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání

v ČR z pohledu právních předpisů na ochranu životního prostředí" (tzv. ekoaudit). Za tímto účelem se navrhuje vypuštění několika znečišťujících látek (chrom, nikl, styren a formaldehyd) z přílohy č. 2.

V neposlední řadě je nezbytné novelizovat přílohu č. 3 k nařízení vlády č. 145/2008 Sb., která stanoví údaje požadované pro ohlašování do IRZ. Cílem navržených změn v této příloze je primárně zajištění implementace prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2019/1741 ze dne 23. září 2019, kterým se stanoví formát a četnost údajů, které mají členské státy poskytovat pro účely ohlašování podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES.

Navržené změny v seznamech znečišťujících látek (přílohy č. 1 a 2) vycházejí ze závěrů jednání pracovní skupiny, která byla zřízena Ministerstvem životního prostředí k problematice tzv. ekoauditů. V této pracovní skupině má zastoupení státní správa (Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo zemědělství, Státní zdravotní ústav, Česká inspekce životního prostředí), územní samosprávné celky (Krajský úřad Karlovarského kraje), ohlašovatelé (DIAMO, státní podnik), průmyslové svazy (Svaz chemického průmyslu, Hospodářská komora ČR) či neziskový sektor (sdružení Arnika).

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Předložená právní úprava nepřesahuje rámec zákonného zmocnění obsaženého v § 3 odst. 1 písm. b) a c) a odst. 3 zákona č. 25/2008 Sb.

Navrhovanou úpravou dochází pouze k dílčím změnám v seznamech znečišťujících látek sledovaných pro účely ohlašování do IRZ (přílohy č. 1 a 2). Dále jsou, primárně na základě požadavků nových evropských předpisů, aktualizovány a doplněny údaje požadované pro ohlašování do IRZ v příloze č. 3.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami Evropské unie.

Rozšíření seznamů znečišťujících látek pro ohlašování do IRZ v přílohách č. 1 a 2, provedené zejména za účelem implementace požadavků vyplývajících ze Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech, je plně v souladu s Protokolem EHK OSN o registrech úniků a přenosů znečišťujících látek (čl. 3 odst. 2) i s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (dále též „nařízení o E-PRTR“). V bodě 21 preambule tohoto nařízení je s odkazem na Protokol stanoveno, že: „V souladu s Protokolem by ustanovení tohoto nařízení neměla ovlivnit právo členských států zachovat nebo zavést obsáhlejší či veřejnosti přístupnější registr úniků a přenosů znečišťujících látek, než jaký požaduje protokol“.

Vzhledem ke skutečnosti, že nařízení o E-PRTR nepožaduje sledování přenosů látek v odpadech, je plně v souladu s tímto nařízením rovněž navrhované vypuštění několika znečišťujících látek z přílohy č. 2.

Navrhovanými změnami v příloze č. 3 jsou implementovány do právního řádu České republiky následující právní předpisy EU:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1010 ze dne 5. června 2019, o sladění povinností podávání zpráv v oblasti právních předpisů souvisejících s politikou životního prostředí a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a (EU) č. 995/2010, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES a 2010/63/EU, nařízení Rady (ES) č. 338/97 a (ES) č. 2173/2005 a směrnice Rady 86/278/EHS
- Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2019/1741 ze dne 23. září 2019, kterým se stanoví formát a četnost údajů, které mají členské státy poskytovat pro účely ohlašování podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

IRZ je tuzemským registrem úniků a přenosů znečišťujících látek (tzv. PRTRs – Pollutant Release and Transfer Registers), a je tak naplněním mezinárodních a národních právních předpisů, které požadovaly jeho založení a spravování za současného dodržení stanoveného minima požadavků na tyto registry kladené. Ohlašování do IRZ je prováděno s roční frekvencí (tj. za každý kalendářní rok do 31.

března roku následujícího). Údaje jsou následně zveřejňovány na webových stránkách IRZ (<https://www.irz.cz/>, resp. <https://portal.cenia.cz/irz/>) k 30. září následujícího roku. Veřejná přístupnost IRZ je jedním ze zásadních a požadovaných rysů registrů znečišťování životního prostředí – i tím jsou mj. naplňovány požadavky na přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí. Ministerstvo životního prostředí, které je správcem IRZ, rovněž předává ohlášené údaje Evropské komisi za účelem jejich zveřejnění v E-PRTR.

Na národní úrovni je IRZ upraven zákonem č. 25/2008 Sb. a prováděcím nařízením č. 145/2008 Sb. Jedná se o adaptační právní předpisy ve vztahu k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (nařízení o E-PRTR).

Na základě nařízení E-PRTR jsou v IRZ sledovány znečišťující látky uvedené v příloze II tohoto nařízení, a to v únicích do ovzduší, vody a půdy a v přenosech v odpadních vodách mimo provozovnu. Dále jsou na základě nařízení E-PRTR sledovány přenosy odpadů mimo provozovnu. Povinnými subjekty jsou podle nařízení E-PRTR provozovatelé provozoven, v nichž probíhá některá z činností uvedených v příloze I tohoto nařízení.

V souladu s nařízením E-PRTR vymezuje zákon č. 25/2008 Sb. širší okruh povinných subjektů (viz § 3 odst. 2 tohoto zákona). Dále jsou v IRZ nad rámec požadavků nařízení o E-PRTR sledovány další látky v únicích, a to podle platné právní úpravy styren a formaldehyd v únicích do ovzduší (viz § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 25/2008 Sb., příloha č. 1 k nařízení č. 145/2008 Sb.).

Dále se nad rámec požadavků nařízení o E-PRTR v IRZ sledují přenosy látek v odpadech mimo provozovnu (viz § 3 odst. 1 písm. c) zákona č. 25/2008 Sb., příloha č. 2 k nařízení vlády č. 145/2008 Sb.). V návaznosti na tzv. ekoaudit byl novelou daného nařízení vlády č. 145/2008 původní počet 72 sledovaných látek snížen na 26 látek.

Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 145/2008 Sb. stanoví údaje požadované pro ohlašování do IRZ. Touto přílohou byly do českého právního řádu adaptovány požadavky přílohy III nařízení o E-PRTR. Současně příloha č. 3 zohledňuje národní specifika. Požadavky stanovené v příloze č. 3 se vztahují ve stejném rozsahu na všechny povinné subjekty, tj. jak na provozovatele provozoven v režimu nařízení E-PRTR, tak na provozovatele provozoven mimo režim tohoto nařízení.

V loňském roce byla s účinností k 1. lednu 2020 výše uvedeným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1010 příloha III nařízení o E-PRTR zrušena její obsah byl v revidované podobě převeden do prováděcího rozhodnutí

Komise 2019/1741. Za účelem zajištění implementace uvedených evropských předpisů je nezbytné přílohu č. 3 neprodleně novelizovat, jinak by došlo k zahájení řízení o porušení smlouvy (tzv. infringement) ze strany Evropské komise, což by v krajním případě mohlo mít za následek uložení sankcí České republiky.

Dále je navržena novelizace nařízení vlády č. 145/2008 Sb. za účelem plnění požadavků vyplývajících pro Českou republiku ze Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech. Za tímto účelem se navrhuje rozšíření příloh č. 1 a 2 o několik znečišťujících látek.

Na základě tzv. ekoauditů bylo dále vyhodnocováno ohlašování přenosů látek v odpadech mimo provozovnu a na základě výsledků tohoto vyhodnocení se navrhuje vypuštění dalších 4 látek z přílohy č. 2.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Návrh bude mít dopad na státní rozpočet, a to ve vazbě na změny v příloze č. 3 (údaje požadované pro ohlašování do IRZ), která bude vyžadovat aktualizaci systému ISPOP.

Nepředpokládají se sociální dopady, neboť navrhované nařízení vlády neupravuje vztahy, které mohou jakkoli ovlivnit sociální otázky.

Návrh bude mít dopady na podnikatelské prostředí. V návaznosti na rozšíření seznamů sledovaných látek v přílohách č. 1 a 2 lze předpokládat, že by nemělo dojít k významnějšího zvýšení nákladů na zjišťování znečišťujících látek ohlašovaných do IRZ. Vypuštění několika látek z přílohy č. 2 zřejmě nebude mít, s výjimkou odbourání povinnosti vést příslušnou evidenci, která je nezbytnou součástí plnění povinností ve vztahu k IRZ, reálné dopady na snížení nákladů na ohlášení znečišťujících látek do IRZ. Ve vazbě na doplnění nových položek do přílohy č. 3 lze předpokládat pouze zanedbatelné zvýšení administrativní zátěže.

Návrh nemá přímé dopady na životní prostředí, pouze na dostupnost údajů o znečišťujících látkách v rámci IRZ.

Podrobné vyhodnocení dopadů navrhované právní úpravy v daných oblastech je obsaženo v Hodnocení dopadů regulace (RIA) podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (část V. materiálu).

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru).

Lze proto konstatovat, že právní úprava, jež je obsažena v návrzích novelizovaných právních předpisů, nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace.

Z hlediska principů rovnosti žen a mužů je návrh právních opatření neutrální, neboť navrhovaná regulace nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost žen a mužů a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Změny navržené v přílohách č. 1 a 2, v nichž jsou stanoveny seznamy znečišťujících látek a prahových hodnot pro účely ohlašování do IRZ, nemají žádné dopady na ochranu soukromí a osobních údajů.

Co se týče přílohy č. 3, v níž jsou stanoveny údaje požadované pro ohlašování do IRZ, cílem navržených změn je implementace nových požadavků evropských předpisů na reporting, zefektivnění ohlašovacího procesu a též uvedení do souladu s nařízením GDPR.¹ Shromažďovány a zpracovávány budou obdobně jako podle platné právní úpravy zejména tyto osobní údaje: jméno (ve smyslu § 77 odst. 1 občanského zákoníku), obchodní firma, adresa sídla, identifikační číslo osoby (IČO) a kontaktní údaje (telefon a elektronická adresa). Nově jsou rozlišeny kontaktní údaje (telefon, e-mail), které nejsou veřejně dostupné a slouží výhradně ke komunikaci mezi ohlašovatelem a správcem IRZ, a veřejné kontaktní údaje, které provozovatel poskytuje dobrovolně. Navržená novela také reflektuje skutečnost, že v praxi jsou při ohlašování do IRZ prostřednictvím ISPOP na základě zadání IČO získávány další identifikační údaje z tzv. základních registrů.

¹ Obecné nařízení o ochraně osobních údajů – General Data Protection Regulation - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Ministerstvo bude stejně jako dosud jako správce integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí (ISPOP) shromažďovat osobní údaje. Oprávnění ke zpracování osobních údajů v systému ISPOP je stanoveno v § 4 odst. 8 zákona č. 25/2008 Sb., podle kterého integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí zpracovává osobní údaje. Doba uchování osobních údajů v systému ISPOP se řídí obecnou právní úpravou v zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nepředstavuje žádná korupční rizika.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

II. Zvláštní část

K článku I

K bodu č. 1 (Příloha č. 1)

Příloha č. 1 obsahuje seznam znečišťujících látek a prahových hodnot pro ohlašování úniků látek do IRZ. Podle platné právní úpravy se na základě přílohy č. 1 ohlašují do IRZ v únicích do ovzduší znečišťující látky styren a formaldehyd. Nyní se navrhuje rozšířit daný seznam látek na základě Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech o čtyři znečišťující látky - bromované difenylethery (PBDE), a to hexa-BDE a hepta-BDE, soli a estery pentachlorofenolu, polychlorované naftaleny (PCN) a benzo(a)pyren. Tyto látky budou na základě přílohy č. 1 v IRZ sledovány v relevantních únicích a přenosech (úniky do ovzduší, vody a půdy, přenosy látek v odpadních vodách mimo provozovnu). Polychlorované naftaleny a benzo(a)pyren budou nově sledovány rovněž v přenosech v odpadech mimo provozovnu, tj. na základě přílohy č. 2 k nařízení vlády č. 145/2008 Sb. (viz komentář k novelizačnímu bodu č. 3).

Nejedná se o zařazení zcela nových látek a stanovení odpovídajících prahových hodnot, ale o zařazení látek příbuzných k těm, které se již v rámci IRZ dlouhodobě sledují. Na překročení příslušných prahových hodnot pro tyto již sledované látky je také vázán vznik ohlašovací povinnosti pro nově zařazované příbuzné látky (vyjádřeno formulací „bez vlastní prahové hodnoty“ a příslušnou vysvětlivkou).

Co se týče bromovaných difenyletherů, v IRZ se aktuálně sledují kongenery penta-BDE, okta-BDE a deka-BDE (viz poznámka pod čarou č. 12 z přílohy II nařízení o E-PRTR). Pentachlorfenol (PCP) se v IRZ sleduje (v únicích do ovzduší, vody a půdy a v přenosech v odpadních vodách), ale do ohlašování nejsou zahrnuty jeho soli a estery. Co se týče látek příbuzných nově zařazované látky polychlorované naftaleny, v rámci IRZ se aktuálně sleduje naftalen (v únicích do ovzduší, vody a půdy, v přenosech v odpadních vodách a také v odpadech). Benzo(a)pyren (BaP) je možné dobrovolně ohlásit v případě ohlášení množství úniků/přenosů za skupinu polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU/PAH).

Co se dále týče bromovaných difenyletherů (PBDE), jedná se o příbuzné látky – kongenery s rozdílným počtem bromů. Tetra, penta, hexa, hepta a dekaBDE jsou označeny jako perzistentní organické sloučeniny, jsou zařazeny ve Stockholmské úmluvě resp. i Protokolu POPs k Úmluvě o dálkovém znečišťování ovzduší přesahujícím hranice států (CLRTAP). V EU se výroba, používání, dovoz, vývoz, nakládání s odpady, zásobami řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. č. 850/2004 ze dne 29. dubna 2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS (tzv. nařízení o POPs), které implementuje závazky Stockholmské úmluvy a Protokolu o POPs. Nařízením jsou v současné době zakázány již kongenery tetra až hepta (vyjma tzv. recyklačních výjimek), Stejně tomu tak již je i v případě zařazení dekaBDE, k čemuž došlo v roce 2019. Hlavní využití komerční směsi c-pentaBDE (převážně tetra, penta) bylo jako samozhášecí přísada používaná především do polyuretanových pěn, c-oktaBDE (převážně hexa, hepta) byla používána v plastových částech elektronických zařízení a v akrylonitrilbutadienstyrenu a komerční c-dekaBDE (přes 90 % deka kongeneru, s malým množstvím nona a okta) se používá v plastu, textilu, lepidlech, tmelech, inkoustech, povlakových materiálech. Zákaz dekaBDE přišel jako poslední a v případě detekce PBDE sloučenin zastoupení tohoto izomeru bývá často nejvyšší. PBDE sloučeniny lze tak nalézt v řadě výrobků – v elektronických zařízeních, kabelech, drátech, trubkách, textilu (závěsy, matrace, koberce, polstrování), ve stavebním materiálu, nábytku, obalové technice.

K únikům Pentachlorofenolu (PCP) dochází při spalování materiálů s obsahem chlóru (např. PVC), při pyrolýze polychlorovaných bifenylnů a z výfukových plynů automobilů. Pentachlorfenol vzniká též při výrobě chlorfenolů, hexachlorbenzenu či PCB, při užití chlorfenooxyoctových kyselin a jejich derivátů a jako vedlejší produkt při bělení celulózy. PCP byly používány jako biocidy především k ochranným nátěrům a impregnaci dřeva. V současné době je použití této sloučeniny v EU zakázáno. Potenciálním zdrojem PCP mohou být také dosud používané výrobky, impregnované těmito látkami a následně odpad. Kolik dřeva či textilu bylo přípravky na bázi PCP ošetřeno, však není přesně známo.

Polychlorované naftaleny (PCN) jsou skupina látek s teoreticky možnými 75 kongenery. PCN patří mezi perzistentní organické znečišťující látky (POPs), jsou toxické, bioakumulativní,

perzistentní, podléhají dálkovému přenosu a jsou zařazeny ve Stockholmské úmluvě a Protokolu POPs. Výroba a použití těchto látek je v EU plně zakázána nařízením o POPs, které implementuje závazky uvedených mezinárodních smluv. Hlavními zdroji těchto látek v současnosti je nezamýšlená výroba tj. doprava, chemický průmysl a především spalování odpadů, které je považováno za současný největší zdroj těchto látek. I přes jejich dřívější omezené použití lze PCN ještě stále detekovat v některých elektronických součástkách. PCN jsou rovněž běžné nečistoty nalézané v technických směsích PCB.

Benzo(a)pyren je silně karcinogenní a mutagenní. Cíleně se nevyrábí, ale je produktem nedokonalého spalování při teplotách 300 až 600°C. Dále se nachází například v uhelném dehtu, v automobilových výfukových plynech (zvláště ze vznětových motorů), v každém kouři vzniklém při spalování organických materiálů (včetně listů tabáku při kouření), ale také např. v grilovaných potravinách.

Z důvodu vysoké nebezpečnosti výše uvedených látek pro životní prostředí i pro zdraví člověka je důležité, aby byly sledovány. Lze předpokládat, že zařazení těchto látek na seznam znečišťujících látek pro ohlašování úniků a přenosů bude mít dopad na zvýšení povědomí o jejich potenciálním výskytu na území ČR, což se následně může pozitivně promítnout do kvality životního prostředí a tím i omezení negativního vlivu na lidské zdraví.

Kromě daných čtyř perzistentních organických polutantů se navrhuje nově zařadit do přílohy č. 1 oxid uhličitý (CO₂) bez spalování biomasy. Celkový CO₂ se již v rámci IRZ v únicích do ovzduší sleduje. Oxid uhličitý hraje hlavní roli ve vzniku skleníkového efektu a jeho koncentrace v atmosféře se neustále zvyšuje. Současně koncentrace CO₂ v atmosféře nepředstavuje přímé riziko pro lidské zdraví. Ve vyšších koncentracích (například v nedostatečně větraných prostorech) však může vykazovat toxické působení. Samostatné sledování oxidu uhličitého bez spalování biomasy je již poměrně letitým požadavkem Evropské komise, který není reflektován na úrovni nařízení o E-PRTR, ale je vyžadováno tuto látku ohlašovat. Je tedy nutné uvést nařízení vlády č. 145/2008 Sb. do souladu s touto praxí.

K bodu č. 2 (Příloha č. 2)

Na základě výsledků tzv. ekoauditů se navrhuje vynětí chromu, niklu, styrenu a formaldehydu ze seznamu znečišťujících látek a prahových hodnot pro ohlašování přenosů látek v odpadech mimo provozovnu do IRZ.

V případě chromu a niklu je důvodem zejména skutečnost, že podle závěrů provedené analýzy měly jedny z největších podílů využití metody expertního odhadu, což znamená oproti použití měření či výpočtu méně kvalitní údaje. Snahou je, aby údaje v IRZ byly co nejkvalitnější, avšak v případě, že je tomu naopak, může být takové sledování i kontraproduktivní a pro ohlašovatele zbytečně administrativně zatěžující. Od sledování těchto látek v přenosech v odpadech je tedy možné upustit, aniž by to mělo výrazně negativní dopady na IRZ.

V případě styrenu a formaldehydu je považováno za primární sledování v únicích do ovzduší (viz příloha č. 1). Sledování těchto látek v přenosech v odpadech lze považovat za nadbytečné, a to i s ohledem na minimální či v některých posledních letech nulový počet reálně prováděných hlášení.

Navržená změna navazuje na novelu č. 450/2011 Sb., kterou byl v rámci tzv. ekoauditů počet látek v příloze č. 2 snížen ze 72 na 26.

K bodům č. 3 a 4 (příloha č. 2)

Navrhuje se rozšíření seznamu pro ohlašování přenosů látek v odpadech mimo provozovnu o polychlorované naftaleny (PCN) a benzo(a)pyren. Nejedná se o zařazení zcela nových látek, neboť se již dlouhodobě v IRZ sledují v přenosech v odpadech k nim příbuzné látky naftalen a polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU/PAH). Polychlorované naftaleny (PCN) a benzo(a)pyren se doplňují rovněž do přílohy č. 1, v níž je stanoven seznam znečišťujících látek a prahových hodnot pro ohlašování úniků znečišťujících látek do IRZ.

Další informace k daným znečišťujícím látkám jsou obsaženy v komentáři k bodu č. 1.

K bodu č. 5 (Příloha č. 3)

Cílem navrhované novelizace přílohy č. 3, v níž jsou stanoveny údaje požadované pro ohlašování do IRZ, je zejména zajištění implementace nových evropských předpisů týkajících se reportingu ve vztahu k E-PRTR. Nařízením Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2019/1010 o sladění povinností podávání zpráv v oblasti právních předpisů souvisejících s politikou životního prostředí byla s účinností ke dni 1. ledna 2020 zrušena příloha III k nařízení o E-PRTR, která stanovila formát pro ohlašování údajů o únicích a přenosech členskými státy Komisi. Obsah této přílohy byl v revidované podobě přesunut do prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2019/1741, kterým se stanoví formát a četnost údajů, které mají členské státy poskytovat pro účely ohlašování podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES. Údaje stanovené v příloze tohoto rozhodnutí předkládají členské státy poprvé za ohlašovací rok 2019, pokud není v této příloze stanoveno jinak.

Dále je cílem navržené úpravy celkové přizpůsobení přílohy č. 3 aktuálním potřebám. Navržené změny by tak kromě naplnění požadavků na reporting vůči Evropské komisi měly vést k lepší dostupnosti určitých údajů, lepšímu vzájemnému provázání údajů získaných z několika agend a k usnadnění práce s ISPOP.

V souladu s výše uvedenými cíli se nově požadují identifikační číslo osoby (IČO), kód PID jako základní identifikační údaj pro zařízení v režimu zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, v informačním systému integrované prevence, identifikátor systému obchodování

s emisemi, stav provozovny, objem výroby a důvody doplněného či opravného hlášení do IRZ. Ohledně IČO je nařízení vlády uváděno do souladu se stávající praxí, kdy jsou při ohlašování do IRZ prostřednictvím ISPOP na základě zadání IČO získávány další identifikační údaje z tzv. základních registrů. Co se týče objemu výroby, nyní se jedná o nepovinný údaj. Povinně bude ohlašován poprvé za rok 2021, přičemž se předpokládá, že Komise do té doby podrobněji konkretizuje požadovaný formát ohlašování.

Rozhodnutí Komise (EU) 2019/1741 nově stanoví členským státům povinnost ohlašovat údaje týkající se tzv. výrobních míst ve smyslu přílohy IV. bodu 8.2.4. nařízení (EU) č. 1253/2013 ze dne 21. října 2013, kterým se mění nařízení (EU) č. 1089/2010, kterým se provádí směrnice 2007/2/ES, pokud jde o interoperabilitu sad prostorových dat a služeb prostorových dat. Tyto údaje nejsou v navrhovaném nařízení vlády zahrnuty, neboť Ministerstvo životního prostředí těmito údaji disponuje. Vyžadovat tyto údaje od provozovatelů by tedy bylo nadbytečné a také nereálné vzhledem k tomu, že provozovatelé tyto údaje k dispozici nemají.

K článku II (Přechodná ustanovení)

K bodu 1

Vzhledem ke skutečnosti, že se úniky a přenosy znečišťujících látek ohlašují do IRZ za období kalendářního roku a musí být v průběhu daného roku sledovány, je navrženo, aby bromované difenylethery (PBDE), soli a estery pentachlorfenolu, polychlorované naftaleny (PCN) a benzo(a)pyren, které jsou nově zařazovány do přílohy č. 1, byly poprvé ohlašovány až za rok 2021, tj. v roce 2022.

Nově zařazovaná látka oxid uhličitý (CO₂) bez spalování biomasy je již v současné době reálně ohlašována na základě požadavku Evropské komise, a proto je třeba, aby její ohlašování podle přílohy č. 1 bylo účinné už pro ohlašovací rok 2020.

K bodu 2

V případě vypuštění znečišťujících látek chromu, niklu, styrenu a formaldehydu z přílohy č. 2 se jedná o opatření ve prospěch provozovatelů, a proto se navrhuje, aby vynětí těchto látek bylo účinné už pro ohlašování za rok 2020.

Oproti tomu u nově zařazovaných látek polychlorovaných naftalenů a benzo(a)pyrenu je třeba vzhledem k tomu, že se do IRZ ohlašuje za období kalendářního roku, aby se podle nové právní úpravy postupovalo až u ohlašování za rok 2021.

K bodu 3

V případě změn v příloze č. 3 je nezbytné vzhledem k implementaci evropských předpisů, které jsou účinné od 1. ledna 2020, aby se uplatnily již pro ohlašování do IRZ za rok 2020.

Co se týče předkládání údajů Evropské komisi za ohlašovací rok 2019, Ministerstvo životního prostředí již má či bude mít k dispozici veškeré údaje podle prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2019/1741, které jsou nezbytné pro splnění dané reportingové povinnosti.

K článku III (Účinnost)

Datum účinnosti je zejména s ohledem na implementaci evropských předpisů navrženo tak, aby navrhované nařízení vlády nabylo účinnosti co nejdříve.